

Tam Süreli Eşdeğer (Full Time Equivalent)

Sadi Evren SEKER

American University of Middle East, Kuwait, academic@sadievrenseker.com

Kavram temel olarak, farklı yapılardaki verileri birbiri ile karşılaştırabilmek için geliştirilmiştir.

Terimin çıkışı, yarı zamanlı ve tam zamanlı kişilerin çalıştığı bir ortamda, farklı birimlerin birbiri ile performans karşılaştırması yapılması ihtiyacıdır. Örneğin iki farklı ekipte farklı sürelerle çalışan personel olduğunu düşünelim (yarı zamanlı / tam zamanlı). Bu ekiplerin performans değerlendirmesini yapmak için ortak bir payda oluşturulması hedeflenir.

Örneğin haftalık 40 saat çalışılan bir departmanda, üç çalışmamız olduğunu kabul edelim. Çalışanların haftalık çalışma süreleri aşağıdaki şekilde olsun:

Çalışanlar	Haftalık Çalışma Süreleri
Çalışan 1	40
Çalışan 2	40
Çalışan 3	10

Yukarıdaki tablo göz önüne alındığında tam süreli eşdeğer olarak departmanın haftalık çalışma süresi aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$(40 + 40 + 10) / 40 = 90 / 40 = 2.25$$

Yani aslında departmanımızda 2.25 kişilik emek harcanmaktadır.

Bu hesaplamayı diğer departmanlar için de yapıp departmanların iş gücü dağılımını karşılaştırmak mümkün olabilir.

Yukarıdaki örnek, aynı özelliklere sahip ancak değer farklılığı olan (çalışma süreleri) birimler arasında verilmiştir. Tam süreli eşdeğer hesabı, farklı özelliklere sahip değerler arasında da yapılabilir.

Örneğin bir üniversitedeki akademik personelin, ders vermek, makale yayınlamak ve tez danışmanlığı şeklinde 3 farklı işi bulsun. Bu işlerin birbiri ile denkleştirilmesi için her işe bir ağırlık verilip toplanması mümkündür.

Örneğin akademik personelin iş yükü dağılımı aşağıdaki şekilde olsun:

Personel	Dönemlik Ders Sayısı	Dönemlik Tez Danışmanlığı	Dönemlik Yayın Sayısı
P1	3	2	1
P2	1	3	4
P3	2	2	2

Örneğimizdeki üniversitede yayın sayısının ders sayısına göre 2 misli ve ders sayısının da tez danışmanlığına göre 2 misli önemli görüldüğünü kabul edelim (değerler tamamen rastgele verilmiştir ve farklı durumlarda öneme göre farklı ağırlıklar atanabilir). Bu durumda her personelin tam süreli eşdeğerini hesaplamak için basitçe her personelin her gruptaki etkinliği o grubun sahip olduğu önem katsayısı ile çarpılır.

Örneğimizde en yüksek öneme sahip grup yayın sayısı olarak verilmiş. Bu durumda yayın sayılarını kat sayı olarak 1 ile çarpacak olursak, bu grubun yarısı öneme sahip olan ders sayılarının 0.5 ve ders sayılarının yarısı öneme sahip olan grup olan tez danışmanlığını ise 0.25 katsayısı ile çarpmamız gerekecektir. Tam süreli eşdeğer sonucu ise bu katsayılar ile çarpılmış değerlerin toplamı ile elde edilecektir. Yani basitçe bir kişinin yayın sayıları +ders sayıları/2 +tez danışmanlıkları/4 formülü bize TSE değerini verecektir. Hesaplama aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Personel	Dönemlik Ders Sayısı	Dönemlik Tez Danışmanlığı	Dönemlik Yayın Sayısı	TSE Hesaplama	TSE
P1	3	2	1	$3 \times 0.5 + 2 \times 0.25 + 1 \times 1 = 3$	3
P2	1	3	4	$1 \times 0.5 + 3 \times 0.25 + 4 \times 1 = 5.25$	5.25
P3	2	2	2	$2 \times 0.5 + 2 \times 0.25 + 2 \times 1 = 3.5$	3.5

Yukarıdaki tabloda, son kolonda TSE değerleri verilmiştir ve bu değerler, üniversitede belirlenen ağırlıklara göre farklı kişilerin iş yüklerinin karşılaştırılmasına imkan tanır. Buna benzer şekilde farklı alanlardaki farklı iş, hizmet, ürün veya değerlerin birbiri ile karşılaştırılması için TSE yöntemi kullanılabilir. Örneğin bir IT projesindeki personellerin farklı alanlardaki performans değerlendirmeleri veya proje planlamasında kaynak ölçümü gibi farklı amaçlarla kullanılabilir.